

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/64/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112208305
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8112208305.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky: N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. S., Z. XXX, zastúpenej opatrovníkom: M. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. S., Z. XXX, právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, proti odporcovi: Poštová banka, a.s., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31 340 890, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C 55/2012-60 zo dňa 23.1.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom určil, že úverová zmluva z 27.10.2011 č. 9237266788 je neplatná. O trovách konania rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil citujúc ust. § 150 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) tým, že prvostupňový súd za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej navrhovateľky považoval skutočnosť, že odporca ako subjekt poskytujúci úvery nepochybil pri svojom konaní, nakoľko z občianskeho preukazu navrhovateľky nebolo možné zistiť, že sa jedná o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony. Vykonanie tohto záznamu bol povinný v zmysle zákona č. 224/2006 Z. z. o občianskych preukazoch zabezpečiť opatrovník navrhovateľky, ktorý nevykonal príslušné kroky pre to, aby táto skutočnosť bola zapísaná do občianskeho preukazu, čím by nepochybne nedošlo k uzavretiu takéhoto právneho úkonu. Na túto skutočnosť prvostupňový súd prihliadol pri rozhodovaní o trovách konania, nakoľko podľa jeho názoru tento stav nepochybne vznikol zavinením opatrovníka navrhovateľky, ktorý nekonal v zmysle citovaného zákona. Taktiež v konaní nevyplývala skutočnosť, že by zo správania sa navrhovateľky bolo zrejmé bez akýchkoľvek pochybností zistiť skutočnosť, že bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Preto podľa názoru prvostupňového súdu nie je dôvodné, aby trovy konania znášal odporca, aj keď bol v konaní neúspešný.

Proti tomuto rozsudku proti výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote navrhovateľka. Uviedla, že odporca nepostupoval s odbornou starostlivosťou, ktorú bolo možné od neho očakávať. Pri komunikácii s navrhovateľkou samotnou musel prísť na to, že niečo nie je v poriadku. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania zmenil a priznal jej náhradu trov celého konania.

Odvolačný súd v zmysle zásad ust. § 212 O.s.p. preskúmal rozsudok vo výroku o trovách konania spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a zistil, že uznesenie je potrebné v napadnutej časti ako zrušiť.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Predpokladom použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa, avšak aj vtedy má byť jeho použitie výnimočné. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 142 O.s.p.) i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tým, že strohá aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, teda aj o náhrade trov konania štátu (§ 148 O.s.p.), by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducej tvrdosti. Aplikácia tohto ustanovenia má dopad na toho účastníka, ktorý by mal inak nárok na náhradu trov konania. Ak sú podmienky pre použitie tohto ustanovenia, súd vysloví, že sa mu náhrada trov nepriznáva, a to celkom, prípadne aká časť a v tom prípade zostávajúcu časť náhrady trov prisúdi. Vo všeobecnosti možno povedať, že vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen na strane toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech. Konkrétnejšie hľadiská pre použitie tohto ustanovenia možno čerpať zo súdnej praxe, podľa ktorej pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa treba prihliadnuť na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, ktorého by podľa všeobecného ustanovenia zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho, ktorého majetková sféra by použitím tohto ustanovenia bola dotknutá; pritom treba brať do úvahy tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde a prihliadnuť aj k postoju účastníkov v konaní (porov. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 5/2006, sp. zn. 4 M Cdo 2/2008, 4 M Cdo 11/2011, 4 M Cdo 18/2008).

Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 150 O. s. p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

Právo na náhradu trov konania je právom, ktoré sa konštituuje rozhodnutím súdu. Správne sa preto musí brať do úvahy postoj účastníkov v súdnom konaní.

Odôvodnenie prvostupňového súdu by mohlo mať relevanciu v prípade, ak by žalovaný po zistení duševnej poruchy žalobkyne v konaní pred súdom prispôbil tomu svoj postoj. Obsah spisu však potvrdzuje opak. Vo vyjadrení zo dňa 5. 4. 2012 (č. I. 11) žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a s touto obranou pokračoval až do rozhodnutia prvostupňového súdu (arg. o nedostatku naliehavého právneho záujmu a iné, č. I. 59). Odvolací súd zdôrazňuje, že právo na trovy konania je v zásade právom, ktoré musí odzrkadľovať postoj účastníkov v konaní.

Prvostupňový postoj účastníkov nevyhodnotil, preto je jeho rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania aplikujúc ust. § 150 O.s.p. predčasné.

Za tohto stavu odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku o trovách konania a v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania vo vyššie naznačených intenciách. Javí sa, že postoj odporcu, ktorý sa podanému návrhu bránil a návrh vo veci samej navrhoval zamietnuť, neodôvodňuje aplikáciu ust. § 150 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.